

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA
Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino” Târgoviște

---

Adresa: Târgoviște, strada George Cair, nr.3, județul Dambovița
Telefon/Fax: (0372) 716 596 / (0245) 218 453
E-mail: colegiulcantacuzino.tgv@scolidb.ro
Web: www.colegiul-cantacuzino.ro

Nr. 2115/02.04.2024

Activitate metodică-științifică

Limba și literatura română

Cerc pedagogic - 16 aprilie 2024

HERMENEUTICA TEXTULUI DRAMATIC- aplicații

Material metodic-științific realizat de colectivul de lucru al catedrei de limba și literatura română a Colegiului Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino”, Târgoviște, coordonat de inspector Iuga Anca și profesor Ghiță Tatiana

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Metoda „Hermeneutica Textului”	Descriere Diana CSORBA Pag. 180-183.	Context: „Atunci când vorbim despre hermeneutică unii autori o numesc „știința interpretării”, iar alții preferă să-i spună „arta interpretării”. Cei mai mulți consideră că hermeneutica este mai curând tehnică sau, în sens extins, o metodă de studiu și de cercetare. Inițial, hermeneutica a fost utilizată în teologie cu scopul de a facilita procesul de interpretare a Sfințelor Scripturi.” Activitate didactică: „Într-un demers didactic, etapele metodei hermeneutice se modelează pe următorul algoritm posibil, aplicabil individual ori/și în grupuri mici: 1. Identificarea unei probleme (conform bibliografiei pe subiect). Se poate realiza în diferite moduri: fie prin adresarea de întrebări, fie prin simpla identificare a situației de investigat.	Metoda „Hermeneutica textului” poate fi utilizată cu precădere la nivelul liceal, iar conținuturile educaționale abordate pot fi adaptate, în funcție de profilul clasei. Metoda poate fi utilizată în cadrul următoarelor tipuri de lecții, în funcție de sarcina didactică dominantă și de obiectivul propus în realizarea acesteia: 1. lecție de comunicare-însușire de cunoștințe (În <i>etapa de pregătire</i> a elevilor pentru receptarea noului conținut, se poate realiza „sensibilizarea acestora cu privire la tema nouă abordată, pe baza unui text dramatic.” În etapa de <i>Prezentare optimă a conținutului și dirijarea învățării</i> se transmite noul conținut informațional prin diverse modalități; „se realizează antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate.”) 2. lecție de recapitulare și sistematizare/ fixare/ consolidare În etapa de <i>Dirijare a procesului de recapitulare / consolidare: sistematizarea, reorganizarea, aprofundarea cunoștințelor</i> și/sau deprinderilor, poate fi utilizată metoda „hermeneutica textului” cu obiectivul de „a crea noi corelații între cele menționate; transfer în contexte instrucționale noi, bazat pe rezolvarea unor <i>sarcini didactice variate</i> , cu grade diferite de dificultate; lucrări de sinteză, individuale sau de

		<p>2. Identificarea textelor relevante (în funcție de stadiul empiric). Sunt căutate și/ori propuse spre studiu cele mai relevante texte - dincolo de resursele bibliografice clasice, pot fi utilizate motoare de căutare pentru resurse de studiu online.</p> <p>3. Validarea textului În această etapă sunt derivate acele întrebări interne ale celui ce studiază un anumit univers problematic cu privire la cantitatea și calitatea textelor adecvate pentru interpretările asociate problemei explorate. Se realizează așa numita „critică internă” a resurselor de studiu.</p> <p>4. Analiza datelor Etapa are în vedere identificarea în textele identificate ori recomandate a unor patternuri (tipare) de înțelegere, analiza lor cantitativă și calitativă și generarea unor interpretări</p>	<p>grup; activități diferențiate și individualizate. În etapa de <i>Asigurare a retenției și a transferului</i> tema pentru acasă poate fi însoțită de explicațiile necesare pentru continuarea învățării și pentru asigurarea operării cu setul de achiziții realizat (cunoștințe, strategii cognitive etc.) în condiții/contexte noi.”)</p> <p>3. lecție mixtă (În etapa de <i>Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării</i>, tehnica menționată are rolul de „a prezenta conținutul prin diverse modalități (acțională, iconică, simbolică), în funcție de natura acestuia; antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate, raportate la particularitățile psihologice de vârstă și individuale.”)</p>
--	--	--	---

		<p>justificabile. Subiectiv, elevul/studentul este cel care stabilește propriile limite și alege numărul esanțioanelor de studiat.</p> <p>5. Dialectică comună În această etapă se are în vedere realizarea relațiilor dintre noile interpretări cu cele preexistente. O interpretare individuală ori de grup, într-o investigație, nu se termină în acest punct, ci se deschide către comunitatea explicativ științifică și metodologică extinsă, preocupată de problema explorată, într-un mod existențial.”</p>	
	<p>Modalitate de implementare</p>	<p>„Etapetele specifice metodei hermeneutice urmăresc un algoritm de lucru configurat astfel:</p> <p>1. Introducerea: se prezintă o problemă la nivel teoretic ori faptic și punctele de vedere exprimate despre aceasta până în prezent.</p> <p>2. Cuprinsul: analiza și argumentarea ideilor (se pot utiliza analize ramificate – hărți mentale sau conceptuale);</p> <p>-anticiparea posibilelor contraargumente: construcția unei</p>	<p>Tipul de lecție: Lecția de recapitulare și sistematizare/ fixare/ consolidare Etapa lecției: Dirijare a procesului de recapitulare / consolidare Competența generală: 2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare Competențe specifice: 2.4 analizarea componentelor structurale și expresive ale textelor literare studiate și discutarea rolului acestora în tratarea temelor 2.6 aplicarea conceptelor de specialitate în analiza și discutarea textelor literare studiate</p>

		<p>noi argumentări pe baza celor anterior constatate și a noilor semnificații</p> <p>3. Încheierea</p> <p>-elaborarea concluziilor în forma unor modele rezolutive de tip aplicativ ori a unor rapoarte/eseuri explicative la nivel teoretic;</p> <p>-lansarea unor noi liste de întrebări și probleme de studiu.”</p>	<p>În acest sens, pot fi abordate următoarele conținuturi : <i>componente structurale și expresive, genuri literare (epic, liric, dramatic) - autor, narator, eu liric, cititor; - moduri de expunere - narațiunea (narațiunea la persoana a III-a și la persoana I; momentele subiectului; timpul și spațiul în narațiune) - descrierea (portretul literar, tabloul) - dialogul (mijloc de caracterizare a personajelor) - personajul (caracterizarea personajului, portretul fizic și portretul moral).</i></p> <p>Scenariul activității:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesorul propune spre lectură un fragment de text dramatic, „O noapte furtunoasă”, de I. L. Caragiale, fiind reprezentativ pentru tema familiei, la clasa a IX-a. Elevii citesc individual textul, iar apoi sunt îndemnați de către profesor să analizeze aspecte de conținut și de limbaj. Profesorul adresează întrebări elevilor pentru a realiza primul pas în demersul metodei – <i>identificarea unei probleme</i>. (Ce înseamnă onoare? / Ar trebui să avem încredere totală în persoana dragă nouă? / Ați face orice pentru a vă apăra onoarea? etc.) • <i>Cuprins:</i> Profesorul împarte elevii în două grupe și invită un elev reprezentant al fiecărei grupe să tragă la sorți una dintre cele două teme: <i>onoarea și rațiunea vs. instinctul și sentimentul</i>. Profesorul oferă câteva minute de gândire elevilor, pentru a pregăti argumente
--	--	---	---

			<p>și contraargumente, pentru anticiparea posibilelor contraargumente ale celeilalte echipe. În acest mod, prin dezbateri, se realizează etapa a doua a metodei de interpretare a textului dramatic, elevii fiind solicitați să se raporteze la fragmentul de text citit. („O noapte furtunoasă”, de I. L. Caragiale). Astfel, metoda se poate folosi în cadrul lecției de recapitulare/consolidare, în etapa de dirijarea învățării, prin construcția unei noi argumentări pe baza celor anterior constatate și adăugarea noilor semnificații.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru a încheia activitatea, profesorul îndeamnă elevii să emită concluzii referitoare la interpretarea celor două teme ale discuției făcând trimitere la modalitățile de caracterizare pentru personajele Jupân Dumitrache, Chiriac și Veta, precum și la momentele subiectului textului.
	<p>Avantaje</p>	<p>„-constatând că nu există „adevăr absolut”, ființa umană construiește „cercuri hermeneutice” infinite pentru a-și exprima propriul adevăr și a-și legitima cunoașterea;</p> <p>-în relație cu domeniile de cunoaștere socioumane, adevărul este recunoscut ca fiind parțial, tranzitoriu și relativ;</p> <p>-nu există o singură metodă științifică considerată imbatabilă în domeniul cunoașterii socioumane;</p>	<p>Metoda „Hermeneutica textului” prezintă avantaje în ceea ce privește interpretarea oricărui tip de text, pentru că oferă elevilor libertatea de a argumenta, motiva, exemplifica puncte de vedere pe baza textului, realizând conexiuni cu viața cotidiană.</p> <p>Elevii își pot crea propriul stil de interpretare și de înțelegere a textului.</p>

		-demersurile hermeneutice sunt deconstructive, în sensul că numai prin deconstruirea unei realități umane aceasta se poate reconstrui, mai mult sau mai puțin creativ, în alt mod, apreciat a fi convenabil.”	
	Limite	-	- Neimplicarea în mod unitar a elevilor, în cazul în care tehnica este integrată într-o activitate care are ca formă de organizare grupul.
	Tip de lecție, nivelul/clasa	Tehnica prezintă o aplicabilitate vastă, de la nivelul gimnazial, la cel liceal, prin adaptarea conținuturilor educaționale abordate.	Metoda „Hermeneutica textului” a fost utilizată la clasa a IX-a.
	Moment/secvență lecție	Tehnica poate fi utilizată la începutul unei activități, pentru reactualizarea cunoștințelor sau la stabilirea ideilor principale dintr-o operă literară, dirijarea învățării.	Etapa lecției: <i>dirijarea învățării.</i>
	Formă de organizare	Frontal, Individual, în perechi, în grup	Frontal, individual.

	Resurse	-	Text-suport: „O noapte furtunoasă”, de I. L. Caragiale (fragment), link video (https://www.youtube.com/watch?v=rTuFRja0Bdc) surse bibliografice de specialitate.
--	----------------	---	--

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Metoda „Bula de gândire”	Descriere Ruxandra CHIRCA (p. 58-59)	Tehnica bulei de gândire a fost propusă de Collie și Slater (1987) și face parte din categoria metodelor și tehnicilor centrate pe reflecție și observație. Tehnica este potrivită utilizării pe parcursul lecțiilor de limbă și literatură și susține cititorul în a conștientiza și a analiza interacțiunea dintre mediul extern al personajelor (al acțiunii și aparențelor) și cel intern (al gândurilor și sentimentelor) (Garcia Winner, 2020). Adesea, autorul operei literare dezvăluie acțiunile sau replicile personajelor, însă nu și gândurile acestora; în această situație, cititorul este determinat să interpreteze indiciile regăsite în text și să emită anumite presupuneri, care să îi poată oferi o imagine de ansamblu asupra universului personajelor. În acest sens, tehnica bulei de gândire își propune să susțină elevii în a formula aceste presupuneri în mod explicit.	Clasa a X-a Competență generală 2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare Competențe vizate 2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic 2.4. Folosirea unor modalități diverse de înțelegere și de interpretare a textelor literare studiate Conținut vizat <ul style="list-style-type: none"> - temă și viziune despre lume; - modalități de caracterizare a personajelor; - sensuri multiple ale textelor literare. Text-suport: <i>O scrisoare pierdută</i> , de I. L. Caragiale
	Modalitate de implementare	În utilizarea acestei tehnici, elevilor li se poate solicita să își imagineze dialogul interior al personajelor, desfășurat în paralel cu cel exterior (regăsit în text) și să îl noteze într-un tabel similar celui expus mai jos.	Această tehnică se poate utiliza mai ales în analiza particularităților de construcție a personajului. În situația personajului Ghiță Pristanda, se pot parcurge următoarele etape: 1. receptarea textului (Actul II, Scena VII) fie prin vizionarea secvenței din spectacolul de teatru, fie prin interpretarea scenei în fața clasei de doi elevi. Ceilalți notează pe caiete, într-un tabel asemănător celui prezentat în suportul teoretic, replicile personajului.

	Dialogul extern	Gândul care îl acompaniază
Replica 1	Safta: "Dom` Take! Un calup de săpun!"	"Sper să-mi dea dom` Take, că n-am mai găsit nicio rămășiță în târg."
Replica 2	Take: "N-am săpun bun. S-a stricat. Cere-i lui Ianke!"	"Nu mă ridic de aici pentru nimic în lume!"

Alături de notarea gândurilor ce însoțesc personajele literare, o variantă de utilizare a acestei tehnici poate fi notarea dialogului intern al elevilor înșiși (Zambo, 2011), ceea ce permite cadrului didactic să observe și să analizeze percepțiile, opiniile și emoțiile elevilor cu privire la textul parcurs. În cadrul acestei variante, exprimarea percepției elevilor asupra textului lecturat poate fi realizată și prin desen, ceea ce ar putea facilita comunicarea unor idei și emoții dificil de transmise prin cuvinte (Le Count, 2000).

	Dialogul extern	
Replica 1	<i>De aia (foarte rugător) mă rog să pardonați...</i>	
Replica 2	<i>Curat instrument!</i>	
Replica 3	<i>altele am eu în sufletul meu, dar de! n-ai ce-i face: famelie mare, renumerație după buget mică...</i>	

2. Individual sau în perechi, elevii discută și completează a doua coloană a tabelului cu gândurile care însoțesc replica.

	Dialogul extern	Gândul care îl acompaniază
Replica 1	<i>De aia (foarte rugător) mă rog să pardonați...</i>	Dacă vine Cațavencu prefect, trebuie să îl asigur de loialitatea mea.

			<table border="1"> <tr> <td>Replica 2</td> <td><i>Curat instrument!</i></td> <td>Nici nu contează ce spune. Important este să zic la fel ca el.</td> </tr> <tr> <td>Replica 3</td> <td><i>altele am eu în sufletul meu, dar de! n-ai ce-i face: famelie mare, renumerație după buget mică...</i></td> <td>Trebuie să știe și Cațavencu pentru ce lupt eu atât!</td> </tr> </table> <p>3. Frontal, se discută soluțiile propuse de elevi și se formulează trăsăturile personajului, evidențiindu-se încadrarea în tipul oportunistului.</p> <p>4. Pentru analiza percepțiilor, opiniilor și emoțiilor elevilor generate de parcurgerea textului, tabelul poate fi completat cu o altă coloană.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Dialogul extern</th> <th>Gândul care îl acompaniază</th> <th>Ce gândesc/simt eu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Replica 1</td> <td><i>De aia (foarte rugător) mă rog să</i></td> <td>Dacă vine Cațavencu prefect, trebuie să îl</td> <td>Cațavencu este slugarnic. În această</td> </tr> </tbody> </table>	Replica 2	<i>Curat instrument!</i>	Nici nu contează ce spune. Important este să zic la fel ca el.	Replica 3	<i>altele am eu în sufletul meu, dar de! n-ai ce-i face: famelie mare, renumerație după buget mică...</i>	Trebuie să știe și Cațavencu pentru ce lupt eu atât!		Dialogul extern	Gândul care îl acompaniază	Ce gândesc/simt eu	Replica 1	<i>De aia (foarte rugător) mă rog să</i>	Dacă vine Cațavencu prefect, trebuie să îl	Cațavencu este slugarnic. În această
Replica 2	<i>Curat instrument!</i>	Nici nu contează ce spune. Important este să zic la fel ca el.															
Replica 3	<i>altele am eu în sufletul meu, dar de! n-ai ce-i face: famelie mare, renumerație după buget mică...</i>	Trebuie să știe și Cațavencu pentru ce lupt eu atât!															
	Dialogul extern	Gândul care îl acompaniază	Ce gândesc/simt eu														
Replica 1	<i>De aia (foarte rugător) mă rog să</i>	Dacă vine Cațavencu prefect, trebuie să îl	Cațavencu este slugarnic. În această														

				<i>pardonați...</i>	asigur de loialitatea mea.	situație nu aș putea să procedez la fel. Îmi displace comportamentul acesta.
Avantaje	Principalul avantaj al utilizării acestei tehnici este susținerea explorării în profunzime a trăsăturilor personajelor studiate; elevii vor înțelege motivele ce stau la baza alegerilor și acțiunilor personajelor și vor reuși chiar să prezică viitoarele reacții ale acestora. Totodată, prin intermediul acestei tehnici, elevii vor putea să se ”pună în pielea” personajelor, să descopere similitudinile dintre comportamentul acestora și al lor, să se identifice cu anumite decizii sau acțiuni ale personajelor și, în cele din urmă, să învețe prin legătura emoțională creată cu personajele studiate.					Tehnica are cel mai mare avantaj: dezvoltarea gândirii critice. Elevii vor înțelege semnificațiile textului și vor forma viziunea despre lume.
Limite	-					Elevilor le este teamă să formuleze opinii, să își exprime emoțiile.
Tip de lecție, nivelul/clasa	<ul style="list-style-type: none"> - transmitere/comunicare și însușire de cunoștințe - formare de priceperi și deprinderi - fixare/consolidare 					<ul style="list-style-type: none"> - formare de priceperi și deprinderi - fixare/consolidare <p>Nivel liceal- clasa a X-a (filiera teoretică)</p>

		nivel gimnazial/liceal	
Moment/secvență lecție		- dirijarea învățării	- dirijarea învățării
Formă de organizare		- individual, în perechi/în grupe mici, frontal	- individual, în perechi/în grupe mici, frontal
Resurse		Materiale: fișe de lucru; text- suport	text literare suport, fișe de lucru, material video https://www.youtube.com/watch?v=vyQ-GTXetA

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Metoda „Cercetarea-acțiune/Action Research”	Descriere Victorița TRIF (pag. 71-73)	Cercetarea-acțiune/Action Research ➤ Tehnică integrată între metodele de investigație în care acțiunea și cercetarea se susțin reciproc. -profesorul analizează și interpretează implicarea elevului în cercetare fără a compromite calitatea demersului investigativ -elevul-cercetător poate juca o multitudine de roluri: - spectator pasiv; - constructor activ al experienței; - participant în cercetare cu scopul de a o transforma; - cercetător. ➤ Metoda combină creativ forme tradiționale și alternative, pune în mișcare explicații și teorii susținute de noile practici.	Domeniul: Literatură Competențe generale: 2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare 3. Argumentarea scrisă și orală a unor opinii în diverse situații de comunicare Competențe specifice: 2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic 3.2. Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii Conținuturi: - particularități ale compoziției textului dramatic; - specii dramatice: comedia; - interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica și în istoria literară, în cronicile de spectacol. Metode și tehnici: conversația euristică, exercițiul, cercetarea-acțiune, învățarea prin descoperire, învățarea reciprocă, problematizarea
	Modalitate de implementare	Tehnica „Eu cercetez” Pornind de la un subiect de cercetare, elevii răspund la următoarele cerințe: 1) identificarea unei preferințe de cercetare (ce subiect cercetez) 2) delimitarea interesului (de ce investighez	Subiecte propuse spre cercetare: a) Natura conflictului b) Personajele – onomastica; mijloace de caracterizare c) Textul dramatic vs. Spectacolul teatral (arta spectacolului); Cronică de spectacol

		<p>subiectul)</p> <p>3) concentrarea asupra priorităților (ce vreau să identific)</p> <p>4) identificarea cât mai multor perspective asupra temei de cercetare (ce spun diverși autori)</p> <p>5) ce spun cărțile sau revistele despre el</p> <p>6) epilogul sau lecția învățată (care este cel mai important aspect pe care l-am învățat cercetând subiectul ales)</p>	<p>Sarcini:</p> <p>a) Analizați natura conflictului în piesa de teatru, din punct de vedere - moral (comedie de moravuri), - psihologic (comedie de caractere), - politic (culisele jocului politic), - sentimental (pasiuni).</p> <p>Studiați și valorificați idei propuse de critica literară (selecție de citate din studiul critic al lui Titu Maiorescu „Comediile d-lui Caragiale”, ...)</p> <p>Prezentați într-un organizator digital (ex. coogle.it) aspectele care pun în lumină conflictele comediei, făcând trimitere la secvențe/scene sugestive.</p> <p>b) Pornind de la tipurile umane propuse de criticul Pompiliu Constantinescu (în baza trăsăturilor psihologice, morale, sociale, comportamentale), analizați semnificația numelor personajelor.</p> <p>Urmăriți măsura în care onomastica personajelor completează profilul moral al acestora. Puteți consulta DEX, dar și idei propuse de critica literară, având în vedere că acestea fac „concuranță stării civile”, după cum observa Garabet Ibrăileanu. (fragmente selectate din studiul lui Garabet Ibrăileanu „Numele proprii în opera comică a lui Caragiale”).</p> <p>Completați fișe care să cuprindă „portrete” ale personajelor comediei, pe care să le încărcați apoi într-un avizier virtual (ex. padlet).</p> <p>c) Ca om de teatru, Caragiale și-a scris piesele de teatru ținând cont de cerințele „artei spectacolului” și ale</p>
--	--	---	--

			<p>exploatării „limbajelor scenice”.</p> <p>Vizionați primele 13 minute din piesa de teatru pe care o puteți accesa scanând următorul cod OR:</p> <p>Analizați spectacolul teatral, urmărind în ce măsură regizorul Liviu Ciulei intervine în reprezentația scenică a piesei de teatru. Urmăriți: locul și timpul, textul dramatic, decorul, costumele, didascaliile, jocul actorilor etc. .</p> <p>Puteți completa cercetarea cu aspectele vizând „recepția” piesei de teatru, ce reies din cronica de spectacol de pe Wikipedia. (link: O scrisoare pierdută (spectacol TV din 1982) - Wikipedia)</p>
<p>Avantaje</p>		<p>-stimulează atenția, dezvoltă gândirea critică și creativă, elevii exprimând informațiile și ideile noi în limbaj propriu, dându-le o anumită semnificație;</p> <p>-este o metodă interactivă de grup, ce permite învățarea prin colaborare în cadrul grupului de lucru;</p> <p>-facilitează înțelegerea, aplicarea și sintetizarea cunoștințelor în moduri variate și complexe</p> <p>-promovează dezvoltarea capacității de</p>	<p>De exemplu, elevii pot parcurge următorul demers de cercetare:</p> <p>1) <i>Ce cercetez?</i> - natura conflictului din perspectivă politică; conflictul politic este bazat pe răsturnări comice de situație, lupta pentru putere devenind o farsă electorală.</p> <p>2) <i>De ce?</i> - lupta pentru putere, cele două tabere politice opuse, apariția unui contracandidat surpriză, împăcarea foștilor rivali politici devin controversate în epocă, generând critici la adresa comediilor lui Caragiale pe motiv că ar fi „triviale și imorale”.</p>

	<p>sistematizare a informației</p> <ul style="list-style-type: none"> -elevii devin conștienți de calitatea cunoștințelor însușite și a deprinderilor de lucru; -cunoștințele noi se corelează cu cele anterioare; -accentul se pune pe procesul învățării, nu și pe produs, elevii implicându-se în actul învățării, prin tehnici care le permit să descopere noi conținuturi 	<p>3) <i>Ce intenționez?</i> – analiza viziunii artistice a lui Caragiale, misiunea morală a artei/comediei.</p> <p>4) <i>Ce descopăr?</i> - conflictul politic constă în lupta pentru putere a unor politicieni corupți; este declanșat de pierderea scrisorii, care devine astfel obiectul unui șantaj; titlul evidențiază astfel latura ironică a comediei, prin faptul că o simplă scrisoare este capabilă de generarea unui scandal, care poate influența la rândul său destinul politic al unei întregi regiuni.</p> <p>5) <i>Ce spune critica literară?</i> - Titu Maiorescu recunoaște originalitatea comedierilor lui Caragiale, neagă implicarea politicii de partid, punând în lumină misiunea morală a artei.</p> <p>6) <i>Lecția învățată</i> - elevii pot deduce că există un contrast între esență și aparență menit să stârnească râsul, între efort și rezultatele lui, între scop și mijloace, că există un element surpriză și amânări în crearea conflictului de natură politică, dar și că lupta pentru putere devine o farsă electorală realistă.</p>
Limite	<ul style="list-style-type: none"> -necesită un management eficient al colectivului de elevi; -necesită un buget de timp considerabil pentru descoperirea noilor informații și integrarea lor în sistemul celor deja existente; -solicită cadrului didactic atenție în exercitarea rolurilor de organizator și facilitator. 	Activitatea de învățare poate necesita mai mult timp pentru cercetarea, respectiv prezentarea concluziilor, motiv pentru care profesorul trebuie să se asigure că există resurse temporale suplimentare (recomandat să se realizeze în 2 ore succesive de curs).
Tip de lecție, nivelul/clasa	fixare/ consolidare nivel liceal	clasa a X-a

Moment/secvență lecție	dirijarea procesului de recapitulare/consolidare	-sistematizarea, reorganizarea, aprofundarea cunoștințelor și/sau deprinderilor, -stabilirea unor noi corelații între acestea, -transfer în contexte instrucționale noi, bazat pe rezolvarea unor sarcini didactice variate, cu grade diferite de dificultate.
Formă de organizare	-frontal -pe grupe	-pe grupe (cercetarea propriu-zisă), -frontal (prezentarea concluziilor demersului investigativ).
Resurse	- <i>Enciclopedia metodelor de învățământ</i> / vol. coord. de Ion-Ovidiu Pânișoară – ed. a 2-a adăug. – Iași, Ed. Polirom, 2024 - <i>O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev</i> /Florentina Sâmișăian – București, Ed. Art, 2014	-volumul de autor – selecție de fragmente -referințe critice (selecție de fragmente): Garabet Ibrăileanu - <i>Numele proprii în opera comică a lui Caragiale</i> , Titu Maiorescu - <i>Comediile d-lui Caragiale</i> -DEX -dramatizare (spectacol teatral) -surse internet (Wikipedia) - <i>Limba și literatura română: clasa a X-a</i> / Alexandru Crișan, Liviu Papadima, Ioana Pârvulescu, ... – București, Ed. Art Klett, 2023

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Metoda „Cercurile concentrice/Share-Pair Circles”	Descriere BIZU, Crenguța Lăcrămioara „Cercurile concentrice/Share-Pair” P. 78-80	<p>Denumirea provine de la modul de lucru în perechi, în două cercuri concentrice, care au un număr egal de participanți.</p> <p>Elevii din perechi stau față în față pentru a soluționa o sarcină. Fiecare pereche discută și își notează ideile.</p> <p>La un semnal comun, stabilit anterior, participanții situați pe cercul exterior se deplasează în sensul acelor de ceasornic, către următorul partener de discuție, realizându-se astfel schimbarea perechii.</p> <p>În final, cele două cercuri se retrag în spații diferite pentru a analiza ideile obținute în perechi. Astfel, fiecare participant poate lucra cu toți colegii săi și își poate modifica ideile după o nouă interacțiune.</p>	<p>Clasa a XII-a</p> <p>Competențe generale:</p> <p>2. Comprehensiunea și interpretarea textelor</p> <p>Competențe specifice:</p> <p>2.1. Adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate;</p> <p>2.3. Compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari.</p> <p>Conținuturi:</p> <p>Perioada postbelică. Dramaturgia. Marin Sorescu</p> <p>Chei de lectură (personaje etc.). Lectură critică, lectură creativă</p> <p>Text- suport: „Iona”</p>
	Modalitate de implementare	<p>Etapele metodei:</p> <p>1. Etapa de organizare a colectivului în două grupe</p> <p>Se împarte colectivul în două grupe egale ca număr de participanți. Fiecare participant ocupă un loc în picioare sau, de preferat, pe scaun pe cercul din interior sau pe cel din exterior, astfel încât să formeze perechi.</p> <p>2. Etapa prezentării și explicării problemei</p> <p>Profesorul oferă sarcinile pentru studiu, problemele de rezolvat sau situațiile și explică</p>	<p>1. Anterior desfășurării orei, profesorul formulează sarcini de învățare menite să ghideze activitatea elevilor pentru a identifica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statutul social, moral și psihologic al personajului Iona; - scene ilustrative pentru portretul moral al personajului. <p>2. a. La începutul orei, se prezintă cu videoproiectorul o imagine cu una dintre sculpturile lui Antoine Pevsner și li se cere elevilor să stabilească asemănări între aceasta și universul prezentat în piesa lui Marin Sorescu, cu accent pe raportul dintre individ și circumstanțele existenței.</p>

		<p>importanța soluționării lor.</p> <p>3. Etapa de lucru în perechi</p> <p>Elevii lucrează în perechi pentru câteva minute și își notează ideile pe caiet/fișa de lucru. La semnal, elevii din cercul exterior se mută în sensul acelor de ceasornic și lucrează cu un nou partener. Jocul continuă până la întâlnirea cu partenerul inițial sau până la epuizarea sarcinilor.</p> <p>4. Etapa analizei ideilor și a elaborării concluziilor</p> <p>Participanții din cele două cercuri formează două grupe care lucrează separat pentru a analiza ideile emise în perechi și le completează. Se emit concluziile.</p> <p>La final, se prezintă concluziile și se realizează o schemă a acestora cu participarea tuturor.</p>	<p>(https://i.pining.com/originals/81/34/6e/81346e01f5b0a755320d854c2f8b4932.jpg)</p> <p>b. Sunt distribuite elevilor fișele de lucru pentru identificarea și analiza aspectelor semnificative pentru construcția personajului Iona, prin raportare la textul dramatic și la ideile propuse de critica literară.</p> <p>De exemplu:</p> <p>a. Stabilește cel puțin două asemănări și două deosebiri între pescarul Iona din mitul biblic și personajul sorescian.</p> <p>b. Prezintă valoarea simbolică a statutului de pescar al protagonistului.</p> <p>c. Demonstrează că, în plan social, protagonistul are o identitate incertă, raportându-te la elementele de conținut din toate cele patru tablouri ale piesei.</p> <p>d. Identifică ipostaza în care Iona apare în Tabloul al II-lea, valorificând și afirmația lui Eugen Simion „S-a instalat în normalitate și-și vede în continuare de treburile lui.” („Scriitori români de azi”).</p> <p>e. Demostrează, prin raportare la toate cele patru tablouri, că personajul Iona este surprins în evoluție, de la omul resemnat la omul liber să gândească, să se exprime și să acționeze.</p> <p>f. Identifică trăsăturile personajului și modalitățile de caracterizare pe baza fragmentelor date. (selecție de citate din text – didascalii și solilocviul personajului)</p> <p>g. Consideri că Iona reprezintă omul însingurat, înstrăinat de lume și de Dumnezeu? Justifică-ți răspunsul prin raportarea la cel puțin două scene semnificative.</p>
--	--	---	--

			<p>3. Elevii din cele două cercuri se reunesc pentru a prezenta concluziile și pentru a îndrepta eventualele erori.</p> <p>4. Se prezintă frontal concluziile și se completează organizatorul grafic pus la dispoziție pe foaia de flip-chart sau în jambord, cu idei relevante pentru statutul social, moral și psihologic al personajului, dar și pentru scenele relevante pentru construcția personajului.</p>
	Avantaje	<ul style="list-style-type: none"> - Este o metodă interactivă de grup, care stimulează participarea tuturor elevilor la activitate. - Elevii au posibilitatea de a interacționa cu fiecare coleg. - Stimulează ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt. - Este ușor de aplicat la orice vârstă și adaptabilă oricărui domeniu și obiect de învățământ. - Dezvoltă inteligența logico-matematică (capacitatea de a analiza logic probleme, de a investiga științific sarcinile, de a face deducții), inteligența interpersonală (capacitatea de a schimba opinii, de a negocia, de a colabora). - Dezvoltă încrederea în sine a fiecărui participant prin feedbackul primit de la partenerul de lucru sau din partea colectivului. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toți elevii sunt implicați în activitatea de receptare critică și creativă a textului dramatic. - Elevii au posibilitatea să compare propria viziune cu ideile emise de colegi.
	Limite	<ul style="list-style-type: none"> - În cazul unui număr foarte mare de elevi, este nevoie de un management eficient al colectivului 	<ul style="list-style-type: none"> - Elevii care nu stăpânesc informațiile despre subiectul, conflictele, personajul operei pot fi tentați să preia ideile

	și al timpului pentru a ajunge la partenerul inițial pe cercurile concentrice (deși nu este obligatoriu). - Activitate este cronofagă deoarece mutarea elevilor necesită timp: schimbarea perechilor, reunirea cercurilor (și probabil reorganizarea mobilierului).	exprimate de colegi, fără a le trece prin filtrul propriei gândiri. - Activitatea necesită destul de mult timp pentru elaborarea răspunsurilor și prezentarea concluziilor.
Tip de lecție, nivelul/clasa	- mixtă; - formare de priceperi și deprinderi; - consolidare de priceperi și deprinderi; - recapitulare și sistematizare. nivel gimnazial/liceal	fixare/consolidare Nivel liceal- clasa a XII-a (filiera vocațională, profil pedagogic)
Moment/secvență lecție	- dirijarea învățării	dirijarea învățării
Formă de organizare	- în perechi; - în grupuri mari; - frontal.	- în perechi; - în grupuri mari; - frontal.
Resurse	- fișe de lucru; - caietul elevului.	-volumul de autor – selecție de fragmente -referințe critice (selecție de fragmente): Eugen Simion – „Scriitori români de azi” -surse internet (https://i.pining.com/originals/81/34/6e/81346e01f5b0a755320d854c2f8b4932.jpg)

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Tehnica „CHATT”	Descriere DUȚĂ, Nicoleta Pag. 80-82.	<p>„Este o tehnică ce funcționează pe parcursul lecturii, precum și după.</p> <p>SCOP: formarea și dezvoltarea competenței de lectură.</p> <p>Elevii parcurg și codifică textul în timp ce citesc și apoi transferă informațiile pe o foaie rezumativă („foaia CHATT”), realizând, astfel, note de studiu.</p> <p>CHATT presupune citirea unui paragraf sau a unei pagini prin raportarea la o serie de acțiuni, precum:</p> <p>C – Circle (încercuirea cuvintelor-cheie)</p> <p>H – Highlight (sublinierea ideilor principale)</p> <p>A – Asterisc (însemnarea unui asterisc (*) lângă detalii importante)</p> <p>T - Transfer (transferul ideilor principale pe „foaia de CHATT”)</p> <p>T - Teacher summary (profesorul face precizări sumare cu privire la text, pe care elevii le notează pe</p>	<p>Tehnica „CHATT” prezintă o aplicabilitate vastă, de la nivelul gimnazial, la cel liceal, prin adaptarea conținuturilor educaționale abordate.</p> <p>Astfel, tehnica poate fi utilizată în cadrul următoarelor tipuri de lecții, în funcție de sarcina didactică dominantă:</p> <p style="text-align: center;">1. lecție de comunicare-însușire de cunoștințe</p> <p>(În <i>etapa de pregătire</i> a elevilor pentru receptarea noului conținut, se poate realiza „sensibilizarea acestora cu privire la tema nouă abordată, pe baza unui text dramatic.”</p> <p>În etapa de <i>Prezentare optimă a conținutului și dirijarea învățării</i> se transmite noul conținut informațional prin diverse modalități; „se realizează antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate.”)</p> <p style="text-align: center;">2. lecție de formare a deprinderilor și priceperilor</p> <p>(<i>Activitatea introductivă</i> vizează pregătirea elevilor pentru receptarea noului conținut, „sensibilizarea acestora cu privire la tema nouă abordată</p> <p>În etapa de <i>Prezentare optimă a conținutului și dirijarea învățării</i> profesorul urmărește descrierea elementelor deprinderii și/sau a etapelor de realizare a produsului/produselor; demonstrația/execuția model; precizarea criteriilor de evaluare a produsului/produselor realizat(e) de către elevi; exersarea deprinderii (unde este cazul, cu ajutorul profesorului); realizarea independentă a produsului/produselor. Utilizarea tehnicii „CHATT” în cadrul acestui tip de lecție va ajuta elevii să lucreze eficient în grup și să își dezvolte mai ușor competența de lectură.</p> <p>În etapa de <i>Asigurare a retenției și a transferului</i>, elevii</p>

		foaia de CHATT.”	<p>învață să analizeze și să se autoanalizeze cu privire la modul de execuție și aprecierea produsului/produselor prin raportare la criteriile comunicate anterior, de către profesor.”)</p> <p>3. lecție de recapitulare și sistematizare/ fixare/ consolidare</p> <p>În etapa de <i>Dirijare a procesului de recapitulare / consolidare: sistematizarea, reorganizarea, aprofundarea cunoștințelor</i> și/sau deprinderilor, poate fi utilizată tehnica „CHATT”, cu obiectivul de „a crea noi corelații între cele menționate; transfer în contexte instrucționale noi, bazat pe rezolvarea unor sarcini didactice variate, cu grade diferite de dificultate; lucrări de sinteză, individuale sau de grup; activități diferențiate și individualizate.</p> <p>În etapa de <i>Asigurare a retenției și a transferului</i> tema pentru acasă poate fi însoțită de explicațiile necesare pentru continuarea învățării și pentru asigurarea operării cu setul de achiziții realizat (cunoștințe, strategii cognitive etc.) în condiții/contexte noi.”)</p> <p>4. lecție mixtă</p> <p>(În etapa de <i>Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării</i>, tehnica menționată are rolul de „a prezenta conținutul prin diverse modalități (acțională, iconică, simbolică), în funcție de natura acestuia; antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate, raportate la particularitățile psihologice de vârstă și individuale.”)</p>
--	--	------------------	--

	<p>Modalitate de implementare</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elevii citesc individual și codifică textul, aplică marcajul „cerc”, încercuiesc cuvintele-cheie, evidențiază ideile principale și identifică detaliile. 2. În perechi/individual/grup, elevii aplică semnele „CHATT” pe baza textului citit și transferă informațiile în foaia „CHATT”. 3. Elevii își pot crea propriul rezumat, pe care profesorul îl poate completa. 	<p>Profesorul alege una dintre tipurile de lecție menționate pentru a aplica tehnica „CHATT” în cadrul unei activități care să dezvolte competența de receptare a textului scris de diverse tipuri, pentru elevii de gimnaziu.</p> <p>Astfel, pentru etapa de <i>Dirijarea învățării</i>, tipul de lecție ales poate fi: <i>Lecția de recapitulare și sistematizare/ fixare/ consolidare</i>, în cadrul căreia, se pot dezvolta următoarele competențe specifice:</p> <p>2.1. Recunoașterea modurilor în care sunt organizate informațiile din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale</p> <p>2.4. Dezvoltarea competenței de lectură prin diversificarea activităților consacrate cărții.</p> <p>În acest sens, pot fi abordate următoarele conținuturi (domeniul LECTURĂ): <i>strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip epic, liric, dramatic și monitorizarea propriei lecturi.</i></p> <p>Având în vedere cele menționate, implementarea tehnicii „CHATT” se poate realiza astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesorul propune spre lectură un fragment de text dramatic, „Boul și vițeei”, de Ion Băieșu. <p>1. Etapa de lectură:</p> <p>Elevii citesc individual și codifică textul-suport, „Boul și vițeei”, de Ion Băieșu, profesorul îndemnându-i să încercuiască toate cuvintele-cheie, ideile principale și detaliile relevante ale textului. Elevii însemnează cu asterisc toate detaliile importante ale textului și aplică marcajul „cerc”.</p> <p>2. Etapa de postlectură:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Elevii realizează pe caiet foaia „CHATT” (anexa 1) și o completează, conform modelului atașat.
--	--	---	--

			<p>b. Elevii alcătuiesc rezumatul fragmentului de text, având ca suport foaia „CHATT”, care conține ideile principale, cuvintele-cheie, definiții ale cuvintelor și ale structurilor neclare, dar și indicațiile profesorului cu referire la rezumat.</p> <p>c. Profesorul observă capacitatea elevilor de a folosi tehnica indicată și inițiază o discuție cu aceștia, la finalul activității, având obiectivul de a rezuma cunoștințele, strategiile cognitive, tehnica utilizată și eficiența acestora în condiții / contexte noi.</p>
	Avantaje	<p>-activează elevii prin implicarea în rezolvarea treptată a sarcinilor de învățare,</p> <p>- încurajează <i>autonomia elevilor</i> în lecturare, în identificarea ideilor și a fragmentelor importante, a cuvintelor-cheie noi și a mesajelor desprinse în urma parcurgerii textelor științifice,</p> <p>- încurajează <i>învățarea prin cooperare</i>,</p> <p>- consolidează <i>responsabilitatea individuală și de grup</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ajută elevii la monitorizarea propriei lecturi. - Dezvoltă competența de lectură. - Încurajează autonomia elevilor în ceea ce privește lucrul individual. - Consolidează relațiile dintre elevi, fiind utilizată învățarea prin cooperare. - Întărește relația profesor-elev prin faptul că, în timpul activității, profesorul poate face completări pentru activitatea elevilor folosind fișa acestora. (Anexa I)
	Limite	-	- Neimplicarea în mod unitar a elevilor, în cazul în care tehnica este integrată într-o activitate care are ca formă de organizare grupul.

Tip de lecție, nivelul/clasa	Tehnica prezintă o aplicabilitate vastă, de la nivelul gimnazial, la cel liceal, prin adaptarea conținuturilor educaționale abordate.	Tehnica „CHATT” a fost utilizată la clasa a VII-a.	
Moment/secvență lecție	Tehnica poate fi utilizată la începutul unei activități, pentru reactualizarea cunoștințelor sau la stabilirea ideilor principale dintr-o operă literară, dirijarea învățării.	Etapa lecției: dirijarea învățării, în etapele de lectură și post-lectură.	
Formă de organizare	Frontal, individual, în perechi, în grup	Frontal, individual.	
Resurse	-	Text-suport: „Boul și vițeei”, Ion Băieșu, link spectacol (https://www.youtube.com/watch?v=1V0lfLc3S04 - partea I, https://www.youtube.com/watch?v=hR7jLgUqUkg – partea a II-a, https://www.youtube.com/watch?v=RWX2FQnhP34 – partea a III-a) , fișă „CHATT”, surse bibliografice de specialitate.	

Anexa I

Cuvânt-cheie:

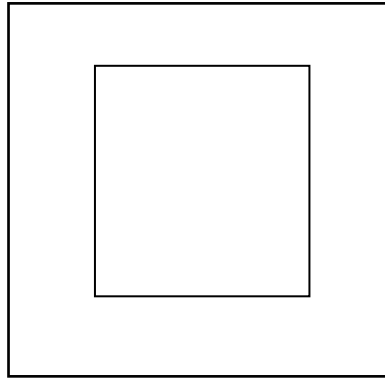

Imagine:

Definiție

Rezumatul profesorului:

Idei principale:	Detalii:
------------------	----------

Metoda „Ghidul de anticipație”

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Descriere Cornelia Ștefănescu Pag.166-168		<ul style="list-style-type: none"> ➤ tehnică bazată pe utilizarea unei liste de afirmații adevărate sau false, pentru actualizarea cunoștințelor elevilor, pentru conexiunea cu noul conținut și pentru a genera interes față de acesta; ➤ una dintre metodele prin care elevii sunt pregătiți să citească sau să exploreze un text, construind enunțuri anticipative; ➤ o listă de enunțuri date, anterioare lecturii unui text, prin intermediul cărora elevii formulează și oferă răspunsuri contradictorii, ceea ce poate genera interes pentru noul conținut. 	Competențe vizate 2.4. Folosirea unor modalități diverse de înțelegere și de interpretare a textelor literare studiate 2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic Conținut vizat -temă și viziune despre lume -confruntarea cu receptarea de către ceilalți a textelor literare: discutarea textului literar; argumentarea interpretărilor și a judecăților de valoare
	Modalitate de implementare	1. crearea ghidului de anticipație - formularea, de către profesor, a unei serii de enunțuri cu următoarele caracteristici: provoacă interesul elevilor/ discuții profunde/reacții/controverse; sunt validate sau invalidate enunțurile după parcurgerea textului; se concentrează asupra unor concepte-cheie/centrale; au un anumit grad de generalitate, dar pot fi susținute de elevi prin apelul la concepte specifice; 2. prezentarea ghidului de anticipație -distribuirea fișelor cu enunțurile formulate de profesor, urmată de solicitarea adresată elevilor de a reflecta asupra valorii de adevăr a acestor enunțuri; 3. completarea inițială a ghidului - decizia elevilor privind valoarea de adevăr a enunțurilor și completarea individuală a ghidului (un tabel dat), stabilind dacă enunțurile sunt adevărate sau false (sau alegerea variantei <i>indecis/nesigur</i>); discutarea în perechi sau în grupe mici, <u>cu posibilitatea schimbării răspunsului</u> ; <div style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 5px; margin-top: 10px;">1. Autoritatea politică este doar o iluzie într-o lume dominată de minciună și fraudă. *</div> <div style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">2. Aflați <i>la putere</i>, cei care guvernează sunt invulnerabili.</div> <div style="background-color: #4a86e8; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">3. Într-o <i>lume pe dos</i>, cel mai neînsemnat are cea mai mare putere.</div>	1. Analizând textul- suport, (<i>Misterul scrisorii pierdute</i> , Octavian Soviany) profesorul formulează, înainte de lecție, enunțuri care să permită puncte de vedere diferite ale elevilor, referitoare la <i>realitatea</i> pe care o propune piesa lui I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i> . Aceste enunțuri vor permite analiza textului dramatic, dincolo de realism, din perspectiva unei <i>parabole despre putere</i> , care rămâne de actualitate. 2. Sunt distribuite elevilor fișele de lucru (cu tabelul de completat)/ linkul <i>jamboard</i> sau <i>webwhiteboard</i> , pe care sunt notate următoarele afirmații:

4. **lectura textului**- lectura individuală a textului și căutarea dovezilor cu care elevul să își susțină poziția inițială;
 5. **reexaminarea răspunsurilor inițiale**, cu completarea unui tabel în care răspunsurile inițiale sunt validate sau modificate ca urmare a lecturii textului.

ÎNAINTE de lectură			Enunțuri	DUPĂ lectură	
ACORD	DEZACORD	INDECIS		ACORD	DEZACORD
			1..... ..		
			2..... ..		
			3.....		
			4..... ..		
			5..... ..		
			6..... .		

* Lista este doar o propunere pentru exemplificare și poate fi adaptată, completată sau modificată.

- Prin raportare la experiența de lectură și la cea personală, elevii completează, individual, prima parte a tabelului, cu una dintre aprecierile date (*acord/dezacord/indecis*) pentru fiecare dintre cele trei enunțuri. Apoi, organizați în perechi/echipe, elevii compară răspunsurile proprii cu ale colegilor, revizuindu-le sau menținându-le.
- Profesorul distribuie fișele cu fragmentul din textul- suport, apoi elevii realizează o lectură individuală a textului, subliniind fragmentele care confirmă sau infirmă răspunsurile anterioare.
- Prin discuții frontale, coordonați de profesor, elevii completează a doua parte a tabelului. Vor fi oferite detalii din textul- suport care susțin afirmațiile 1 și 3 și infirmă afirmația 2.
De exemplu:
  - Cațavencu este puternic atîta timp cît posedă documentului compromițător, iar atunci cînd Zoe reintră în posesia acestuia, trebuie să-și recunoască înfrîngerea și să accepte postura, umilitoare pentru el, de a organiza sărbătorirea triumfului electoral al lui Dandanache, a cărui victorie este determinată tot de posesia unei scrisori. (pentru enunțul 1);*
  - Astfel se poate constata că personajul care ar trebui să dispună de cea mai mare putere, prefectul Tipătescu, este în realitate cel mai vulnerabil: e șantajat de Cațavencu, manipulat de Zoe, nevoit să închidă ochii pînă și la afacerile necurate ale lui Pristanda... (pentru enunțul 2);*
  - Pierderea și regăsirea scrisorii prefectului se leagă însă*

			<p>de fiecare dată de prezența cetățeanului turmentat, care, deși în aparență este personajul cel mai neînsemnat al piesei, deține în realitate cea mai multă putere. Iar acest personaj (în care critica tradițională a văzut imaginea alegătorului derutat de propaganda electorală, care nu știe cui să-și dea votul) poate fi privit însă și ca o întruchipare a hazardului atotputernic... (pentru enunțul 3).</p>
	<p>Avantaje</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. simplu de implementat de către profesor; 2. instrument util pentru dezvoltarea gândirii critice, prin analiza enunțurilor devenite reale „declarații care provoacă gândirea”; 3. asigurarea unui scop al lecturii, din perspectiva elevului care va căuta instinctiv informațiile anticipate de enunțuri; 4. facilitarea exprimării opiniilor elevilor și a interacțiunii cu colegii; 5. orientarea lecturii elevilor către ideile importante din text și valorificarea experienței anterioare a elevilor; 6. utilizarea și ca instrument de evaluare prin care profesorul observă modul în care elevii construiesc explicațiile/ utilizează anumite concepte specifice pentru a-și susține afirmațiile referitoare la o temă/un conținut; 7. oportunitatea profesorului de a obține o imagine corectă, pentru fiecare elev, a gradului de conștientizare a propriului nivel de învățare (prin revizuirea înțelegerii) 	<p>Reproducem aici fragmentul articolului utilizat ca text-suport, cu sublinierea secvențelor care constituie repere teoretice ale activității de învățare.</p> <p><i>Tema iluziei este prezentă și în O scrisoare pierdută, care, dincolo de aspectele sale de comedie realistă, de moravuri ar putea fi privită și ca o <u>parabolă despre putere, care devine și ea iluzorie într-o lume întemeiată pe minciună și înșelăciune</u>. Astfel se poate constata că personajul care ar trebui să dispună de cea mai mare putere, prefectul Tipătescu, este în realitate cel mai vulnerabil: e șantajat de Cațavencu, manipulat de Zoe, nevoit să închidă ochii pînă și la afacerile necurate ale lui Pristanda. Mai redutabil decât prefectul este Cațavencu, care, deținînd scrisoarea compromițătoare, pare a fi pe punctul de a-i convinge pe oamenii partidului de la putere să-i susțină candidatura. El este silit să cedeze în fața lui <u>Trahanache, personaj inițiat în misterele lumii pe dos, a cărui logică, aberantă în raport cu realitatea, se dovedește perfect funcțională în universul bîntuit de fandacsie al personajelor caragialiene, căci conduce la descoperirea polițelor falsificate de Cațavencu</u>. Dar și puterea lui Trahanache este limitată, căci el trebuie să se subordoneze „centrului”, care îi impune candidatura lui Agamemnon Dandanache. Dandanache, la rîndul său, dispune de o mai mare putere decât „centrul”, reușind să se</i></p>

		<p><i>infiltrate pe listele electorale printr-un șantaj încă și mai odios decât cel al lui Cațavencu. În sfârșit, puterea mai mică sau mai mare de care dispun personajele în anumite momente ale acțiunii este determinată de deținerea „scrisorii pierdute“: Cațavencu este puternic atîta timp cît posedă documentului compromițător, iar atunci cînd Zoe reîntre în posesia acestuia, trebuie să-și recunoască înfrîngerea și să accepte postura, umilitoare pentru el, de a organiza sărbătorirea triumfului electoral al lui Dandanache, a cărei victorie este determinată tot de posesia unei scrisori. Pierderea și regăsirea scrisorii prefectului se leagă însă de fiecare dată de prezența cetățeanului turmentat, care, deși în aparență este personajul cel mai neînsemnat al piesei, deține în realitate cea mai multă putere. Iar acest personaj (în care critica tradițională a văzut imaginea alegătorului derutat de propaganda electorală, care nu știe cui să-și dea votul) poate fi privit însă și ca o întruchipare a hazardului atotputernic, care joacă un rol important și în alte opere ale lui I.L. Caragiale (O noapte furtunoasă, Două loturi). Prin această „piramidă răsturnată“ a puterii, în virtutea căreia cel mai puternic în aparență e cel mai slab în realitate și invers, dramaturgul ilustrează astfel motivul „lumii pe dos“ și evidențiază caracterul iluzoriu al ideii de autoritate într-o lume ce are ca principii fundamentale de funcționare minciuna și înșelătoria. Iar prin tendința lor de a se închide în universul propriilor lor iluzii personajele caragieliene reprezintă imaginea caricaturală a spiritului romantic, tentat să se refugieze mereu în lumea fantasmagorică a imaginației.</i></p>
--	--	---

Limite	1. lipsa exercițiului poate conduce la ineficiența acestei tehnici, la primele implementări de către profesor; 2. necesitatea evitării afirmațiilor referitoare la cunoștințe comune, care conduc la o discuție minimă despre temă și nu vizează percepții diferite ale elevilor.	Aplicarea tehnicii necesită anterior implementării o reactualizare a cunoștințelor elevilor referitoare la subiectul operei, personajele piesei, caracterul realist al comediei.
Tip de lecție, nivelul/clasa	*transmitere/comunicare și însușire de cunoștințe **formare de priceperi și deprinderi ***fixare/consolidare nivel gimnazial/liceal	*** fixare/consolidare Nivel liceal- clasa a X-a (filiera teoretică)
Moment/secvență lecție	*/**prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării ***dirijarea învățării	dirijarea învățării
Formă de organizare	individual, în perechi/în grupe mici, frontal	individual, în perechi/în grupe mici, frontal
Resurse	Materiale: fișe de lucru; text- suport Online: jambord (pentru prezentarea listei de enunțuri) https://jamboard.google.com , https://webwhiteboard.com/ videoproiector, conexiune la internet	Textul- suport – fragment din articolul <i>Misterul scrisorii pierdute</i> , Octavian Soviany, publicat în <i>Observator cultural</i> , nr. 951/ 13.12 2018 („Tema iluziei este prezentă și în <i>O scrisoare pierdută...</i> tentat să se refugieze mereu în lumea fantasmagorică a imaginație.”) https://www.observatorcultural.ro/articol/misterul-scrisorii-pierdute/
Variantă a tehnicii*	O variantă a acestei tehnici se bazează pe prezentarea a patru-cinci termeni-cheie , notați de profesor pe tablă, apoi elevii au la dispoziție cinci minute pentru a decide, prin brainstorming, lucrând în perechi, posibile relații între termenii propuși de profesor. Urmează lectura textului și verificarea -activitate în perechi prin care elevii verifică dacă termenii-cheie sunt, în textul citit, în relația anticipată de ei. (cf. Tatiana Verdeș, <i>Rolul lecturii și strategii didactice de stimulare a creativității</i>)	

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Metoda „Rolestorming”	Descriere Cornelia Ștefănescu Paginile 328-331	Rolestormingul (tehnica soluțiilor creative prin joc de rol) <ul style="list-style-type: none"> - Rolestormingul este o soluție utilizată în timpul unei sesiuni de brainstorming când fluxul emiterii ideilor se confruntă cu blocaje; - presupune fuziunea brainstormingului cu jocul de rol; - participanții fac brainstorming având o altă identitate și își exprimă opiniile din perspectiva rolurilor asumate; - prin jocul de rol, participanții pot emite idei neconforme cu stilul propriu, dar specifice personajelor pe care le interpretează. 	Clasa a XII-a Competențe generale: 2. Comprehensiunea și interpretarea textelor Competențe specifice: 2.2. Compararea, pe baza unor criterii clar formulate, a unor viziuni despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate; 2.3. Compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari. Conținuturi: Perioada postbelică. Dramaturgia. Marin Sorescu Text- suport: „Iona” (Lectură critică, lectură creativă, viziune despre lume)
	Modalitate de implementare	Utilizarea acestei metode presupune parcurgerea următorilor pași: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>stabilirea și expunerea unei probleme</i> (problema vizată va fi formulată de cadrul didactic care își asumă rolul de moderator); 2. <i>aplicarea unei sesiuni de brainstorming convențional;</i> 3. <i>identificarea unui personaj real sau fictiv</i> din perspectiva căruia vor emite soluțiile; 4. <i>studierea personajului;</i> 5. <i>asumarea rolului</i> prin adoptarea convingerilor 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profesorul formulează tezele dezbaterii: <ol style="list-style-type: none"> a) De ce trebuie să se culce toți oamenii la sfârșitul vieții? b) Contează dacă ai sau nu noroc? c) Fericirea nu vine niciodată atunci când trebuie? 2. Elevii, organizați în șase grupe de câte patru-cinci membri, trag la sorți una dintre cele trei întrebări, apoi formulează răspunsuri la întrebarea propusă, notând soluțiile oferite. 3. Fiecare membru al grupei își alege un personaj

		<p>atitudinilor proprii personajului;</p> <p>6. <i>generarea efectivă a ideilor</i> din perspectiva rolurilor asumate;</p> <p>7. <i>schimbarea rolurilor</i>;</p> <p>8. <i>examinarea ideilor și selectarea celor mai potrivite soluții</i> în acord cu problema vizată.</p>	<p>literar din perspectiva căruia vor emite soluțiile (exemplu: Iona, Andrei Pietraru, Ilie Moromete, Ștefan Gheorghidiu etc.)</p> <p>4. Fiecare elev se pregătește pentru asumarea rolului, alcătuind fișa de identitate a personajului, pe baza următoarei structuri:</p> <p>a) Prin ce se definește personalitatea acestui personaj (caracteristici cognitive și emoționale, comportamente, atitudini)?</p> <p>b) Care este viziunea personajului asupra vieții și a morții?</p> <p>c) Ce răspuns/răspunsuri ar oferi personajul la această întrebare?</p> <p>Se analizează fișele alcătuite, se completează prin sugestiile oferite de grup.</p> <p>5. În cadrul grupei, fiecare membru își asumă rolul personajului analizat și notează răspunsurile posibile la întrebare din perspectiva acestui personaj.</p> <p>6. „Personajele” din fiecare grupă participă la un joc de rol în care vor prezenta ideile generate în cadrul grupului sau individual.</p> <p>7. Pentru a facilita emiterea de idei originale, rolurile pot fi inversate, reluând procesul de studiere a personajului și de generare de idei.</p> <p>8. În final, se analizează ideile formulate și, frontal, se vor selecta cele mai potrivite sau cele mai originale soluții oferite, în relație cu viziunea</p>
--	--	--	--

		despre lume și viață a personajului.
Avantaje	<ul style="list-style-type: none"> - emiterea unor idei originale; - scăderea anxietății; - înlăturarea/reducerea emoțiilor inhibiției participanților în susținerea unor idei neobișnuite; - creșterea disponibilității de a se exprima; - încurajarea cooperării; - dezvoltarea capacității participanților de a aborda o problemă din mai multe perspective; - activizarea participanților și menținerea atenției acestora datorită caracterului antrenant al jocului; - crearea unui context favorabil pentru generarea unor soluții inedite ce contribuie la dezvoltarea creativității; - susține abordarea interdisciplinară a anumitor teme; - metoda poate fi utilizată cu succes din învățământul preșcolar până la nivel liceal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Implicarea elevilor în activitatea de receptare critică și creativă a textului dramatic; - Analiza comparativă a viziunii unor personaje asupra unei teme date.
Limite	<ul style="list-style-type: none"> - reticența din partea participanților timizi de a-și asuma roluri sau de a se exprima în conformitate cu personajul pe care îl întruchiează; - discuțiile pot fi monopolizate de membrii vocali ai grupului; - soluțiile identificate pot fi neproductive; - devierea cu ușurință de la subiect. 	<ul style="list-style-type: none"> - Implicarea redusă a elevilor care nu au informații clare despre personaj, acceptând soluțiile oferite de ceilalți colegi sau formulând răspunsuri vagi; - Formularea unor răspunsuri care nu respectă viziunea personajului asupra problemei analizate.
Tip de lecție, nivelul/clasa	Lecție de recapitulare și sistematizare/fixare/consolidare	Consolidare/recapitulare și sistematizare

	Moment/secvență lecție	(Obținerea performanței) Fixarea cunoștințelor	Obținerea performanței
	Formă de organizare	Frontal, individual, pe grupe	Pe grupe, frontal
	Resurse	Text-suport	Fișa de identitate a personajului, texte literare suport, fișe de lectură, material video https://youtu.be/dqi01HpWT2g

		REPERE METODOLOGICE	APLICAȚII
Tehnica „5W1H/Kipling”	Descriere ILADE, Corneliu Ciprian „5W1H/Kipling” P. 371-372	<p>[...] este o modalitate de declanșare a ideilor în jurul unei teme sau al unui concept supus analizei și dezbaterii, un acronim pentru șase întrebări formulate în limba engleză („What?”, „Where?”, „When?”, „Who?”, „Why?” și „How ?”). Esența metodei este dată de formularea consecventă a celor șase întrebări fundamentale [...], iar răspunsurile detaliate, specifice și originale la întrebările puse oferă o analiză mai completă a problemei, deschid oportunități suplimentare și permit formularea unor soluții și decizii mai bune.</p> <p>5W1H reprezintă „instrumentul de bază și punctul de plecare al tuturor abordărilor de rezolvare a problemelor” (Andler, 2016, p. 58), iar acest aspect o face să aibă aplicabilitate mare în multe domenii: comunicare, marketing, afaceri, educație.</p>	<p>Tehnica „5W1H/Kipling” se poate utiliza atât la ciclul gimnazial, cât și la ciclul liceal, în lecții specifice pentru tiparul textual epic ori dramatic, de exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>lecția de comunicare-însușire de cunoștințe</i> (în etapa Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării- transmiterea noului conținut informațional prin diverse modalități; antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate, raportate la particularitățile psihologice de vârstă și individuale); - <i>lecția de formare a deprinderilor și priceperilor</i> (în etapa Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării- descrierea elementelor deprinderii și/sau a etapelor de realizare a produsului/produselor; demonstrația/ execuția model; precizarea criteriilor de evaluare a produsului/produselor realizat(e) de către elevi; exersarea deprinderii (unde este cazul, cu ajutorul profesorului); realizarea independentă a produsului/produselor); - <i>lecția mixtă</i> (în etapa Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării- prezentarea conținutului prin diverse modalități (acțională, iconică, simbolică), în funcție de natura acestuia; antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini didactice variate, introduse gradual, în funcție de nivelul de dificultate, de componentele psihice implicate

			<p>în procesul de învățare; activități diferențiate și individualizate, raportate la particularitățile psihologice de vârstă și individuale).</p> <p>Tehnica se poate folosi la clasa a X-a, în unitatea <i>Textul dramatic și arta spectacolului, Comedia – O scrisoare pierdută</i>, de I. L. Caragiale, pentru conținuturi <i>Particularități ale construcției subiectului în textul dramatic; particularități ale compoziției textului dramatic; modalități de caracterizare a personajelor</i> <i>Registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului și posibile competențe specifice</i> 1.2. 1.3., 1.4., 1.5., 2.2., 2.4., 3.2., în lecție de comunicare-însușire de cunoștințe, în etapa precizată. Aplicarea tehnicii se poate realiza pe baza documentului REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI la CLASA A X-A în anul școlar 2022-2023, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ - învățământ liceal și profesional-.</p>
	<p>Modalitate de implementare</p>	<p>Iată o modalitate de implementare la clasă folosind organizatorii grafici (Gillespie, Jenkins, 2019):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profesorul alege textul sau conținutul informativ pentru a-l prezenta elevilor. 2. În prima parte a activității, profesorul explică modul cum vor utiliza organizatorul grafic ca instrument pentru identificarea elementelor-cheie din text. 	<p>Profesorul realizează proiectarea curriculară pentru o lecție <i>de comunicare-însușire de cunoștințe</i>, dar și pentru a construi, progresiv, profilul de formare al absolventului de clasa a X-a, care trebuie să recepteze și să interpreteze informații, date, opinii, concepte, idei, sentimente în contexte școlare, extrașcolare, profesionale, să exprime opinii, idei, sentimente în contexte școlare, extrașcolare, profesionale.</p> <p>În cadrul acestui tip de lecție, etapa <i>Prezentarea optimă</i></p>

		<p>3. Elevii completează organizatorul grafic scriind răspunsurile la cele șase întrebări.</p> <p>4. Profesorul colectează și analizează organizatorii completați, surprinzând astfel modul și nivelul de înțelegere a conținutului de către elevi.</p> <p>Prin urmare, această tehnică poate fi un bun punct de plecare pentru profesori în a identifica, cea mai potrivită modalitate de a impulsiona elevii să facă progrese. Abordarea 5W1H îl ajută pe profesor să descopere nevoile elevilor, să le observe punctele slabe, să analizeze nivelul diferit de înțelegere al acestora, să identifice sarcina, întrebările, activitățile care vor fi utilizate pentru a sprijini învățarea anumitor cursanți (Caroll, Alexander, 2016, p. 108). [...] subliniază că răspunsul elevilor este foarte important și nu trebuie să trecem niciodată mai departe fără să-l aprofundăm și să aflăm de ce gândesc ei ceva sau ce anume știu mai bine.</p>	<p><i>a conținutului și dirijarea învățării- transmiterea noului conținut informațional prin diverse modalități; antrenarea elevilor în rezolvarea unor sarcini se poate dezvolta pe competențele specifice:</i></p> <p>1.2. Receptarea adecvată a sensului/sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise,</p> <p>2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic.</p> <p>Conținuturile abordate pot fi: particularități ale construcției subiectului în textul dramatic; particularități ale compoziției textului dramatic; modalități de caracterizare a personajelor.</p> <p>Modalitatea de implementare a tehnicii, pe baza acestor repere, se poate prezenta astfel:</p> <p>1. Profesorul propune lectura/vizionarea unui fragment din opera „O scrisoare pierdută”, de I. L. Caragiale, pe un suport ales de elevi, ex. https://cartipdf.io/carteonline/ion-luca-caragiale-o-scrisoare-pierduta-pdf https://www.tnb.ro/ro/o-scrisoare-pierduta-2021</p> <p>2. În prima parte a activității, profesorul oferă fișă/organizator grafic și explică sarcina de lucru, pe unul dintre conținuturile menționate. Elevii răspund, scris, la cele șase întrebări specifice tehnicii: „Ce?”, „De ce?”, „Cine?”, „Când?”, „Cum?”, „Unde?”. Pe conținutul <i>modalități de caracterizare a personajelor</i>, întrebările dezvoltate pot fi: „Ce personaj ai alege pentru</p>
--	--	---	--

			<p>caracterizare/construcție?’, „De ce ai ales personajul?’, „Cine i se aseamăna/opune în operă sau în alte opere/contexte personale sau culturale?’, „Când a reacționat personajul, în opinia ta, cel mai potrivit/nepotrivit?’, „Cum îl poți încadra într-o tipologie, prin ce modalități și mijloace de caracterizare?’, „Unde ai putea folosi informațiile, modalitățile și mijloacele? În subiect II sau III model subiect de bacalaureat sau în alt tip de eseu?’’.</p> <p>3. Elevii completează organizatorul grafic.</p> <p>4. Profesorul colectează, analizează organizatorii completați și inițiază o discuție cu elevii, pentru a vedea nivelul de interes pentru specie și spectacol dramatic, iar concluziile vor fi folosite în documentele proiective.</p>
<p>Avantaje</p>		<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea 5W1H în sesiunile de discuții poate alimenta gândurile, creativitatea și imaginația, făcând învățarea mai interesantă și semnificativă pentru copii (Li, 2014); - a pune și a răspunde la întrebări în timpul învățării facilitează o înțelegere mai profundă din partea elevilor, prin folosirea unor activități cognitive, cum ar fi concentrarea atenției, organizarea noului material și integrarea noilor informații cu, cunoștințele existente (Palincsar @ Brown); King, 1992); - tehnica poate fi utilizată și în procesul de luare a deciziilor și pentru a analiza oportunitățile. Din acest motiv, este utilizată o tehnică de 	<ul style="list-style-type: none"> - proiectarea sarcinilor de învățare în vederea dezvoltării competențelor vizate, - implicarea activă a elevilor în sarcinile propuse, - adaptarea la nevoile de cunoaștere și la interesele elevilor din clasele conduse, - valorificarea experiențelor personale ale elevilor, cu relevanță pentru competențele vizate, - integrarea noilor tehnologii în activitatea propusă.

	management a calității în foarte multe domenii de activitate (Irfan <i>et. al.</i> ,2018).	
Limite	-	- implicarea parțială/inegală a fiecărui elev în completarea organizatorilor, - oferirea unor răspunsuri nerelevante, ezitante.
Tip de lecție, nivelul/clasa	5W1H poate fi aplicată cu succes la toate nivelurile de învățământ, diferența făcând-o profunzimea temei tratate.	Tehnica poate fi utilizată la limba și literatura română, mai ales la gimnaziu (clasa a șaptea și a opta) și la liceu (clasa a zecea și a douăsprezecea), în lecții de <i>comunicare-însușire de cunoștințe, formare a deprinderilor și priceperilor, mixtă.</i>
Moment/secvență lecție	Poveștile pentru copii, de exemplu, care vizează diverse aspecte morale, pot fi foarte bine abordate de educatoare prin intermediul celor șase întrebări, aceasta neacceptând răspunsuri de tipul „da” sau „nu”, ci încercând să determine copiii să dea răspunsuri complexe („Cine este personajul principal al poveștii?” „Cine l-a supărat?” „Ce a făcut el?” „Ce, comportament a avut acesta?” etc.). Un exemplu de temă de actualitate la clasele mari poate fi fenomenul de bullying din școală („Cine sunt actorii implicați?” „Cine este agresorul?” „Cine poate interveni în derularea acestui fenomen?” „Cine este victima?”, „Ce mecanisme psihologice se află în spatele unui astfel de comportament?” etc.).	V. Modalitate de implementare
Formă de organizare	Frontal, individual.	Frontal, individual.
Resurse	-	Volum de autor, link spectacol, fișă/organizatori grafici.

			Surse bibliografice de specialitate
--	--	--	-------------------------------------

Metoda „Think-Pair-Share(TPS)”	Descriere	REPERE METODOLOGICE Gândiți – Lucrați în perechi – Comunicați (TPS) este o metodă interactivă de învățare prin cooperare. Aceasta presupune căutare individuală și elaborare în parteneriat. Metoda implică trei stadii: <ul style="list-style-type: none"> a) momentul individual de reflecție în care se caută informații/răspunsuri referitoare la o temă sau la o întrebare; b) momentul de confruntare a ideilor proprii cu ideile unui alt coleg (activitate în pereche); c) momentul de comunicare a concluziilor activității în pereche când se lucrează cu întregul grup. 	APLICAȚII DOMENIUL: Lectură COMpETENȚE GENERALE: 2. Receptarea textului scris de diverse tipuri COMPETENȚE SPECIFICE: 2.1. Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue și multimodale 2.4. Aplicarea constantă a unor strategii de corectare a comportamentelor și a atitudinilor de lectură CONȚINUTURI: Textul dramatic. Personajul dramatic
	Modalitate de implementare	Etapele metodei: <ol style="list-style-type: none"> 1. Anunțarea sarcinii de lucru. Pentru a acoperi cât mai multe conținuturi și pentru a evita monotonia repetiției în activitatea pe perechi sau în activitatea frontală, partenerii dintr-o pereche pot avea sarcini diferite sau chiar fiecare pereche din clasă 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cadrul didactic împarte sarcinile de lucru: pornind de la textul pe care îl studiază în cadrul orelor de curs, „Take, Ianke și Cadîr”, de Victor Ion Popa, rândul din dreapta identifică mijloace de caracterizare pentru personajul Take, rândul din mijloc pentru personajul Ianke, iar cel din stânga pentru personajul Cadîr.

		<p>poate avea altă sarcină.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Activitatea individuală, în care elevul studiază independent conținuturi referitoare la tema propusă și notează informațiile-cheie. 3. Activitatea în perechi. Câte doi, elevii compară informațiile/opiniile consemnate, clarifică aspecte problematice. În cazul în care există perspective diferite, încearcă să ajungă la un consens. Timpul alocat este de 2-4 minute (în funcție de complexitatea sarcinii de lucru). 4. Activitatea frontală. Fiecare pereche prezintă sintetic concluziile la care a ajuns. Timpul alocat pentru prezentarea este de 30 de secunde. Cadrul didactic scrie răspunsurile pe tablă, evitând repetițiile. <p>O altă variantă a metodei este Gândiți – Lucrați în perechi – Lucrați în patru. Aceasta implică</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Profesorul diferențiază sarcinile și în cadrul perechilor: unul elev identifică mijloace directe de caracterizare, iar celălalt mijloace indirecte de caracterizare a personajului pus în discuție. 3. Pentru prima etapă sunt fiecare elev parcurge din nou fragmentele de text din manual pentru a-și nota informațiile necesare. 4. După faza independentă, elevii se unesc în perechi și, timp de 5 minute, își împărtășesc informații și lămuresc eventualele neclarități. 5. Pe rând, perechile comunică întregului colectiv informațiile-cheie descoperite. 6. Cadrul didactic le notează pe tablă, evitând repetițiile, iar elevii își completează, astfel, fișa de identitate a fiecărui personaj.
--	--	---	--

		aceleași trei stadii: momentul individual de reflecție/documentare, momentul de confruntare a ideilor proprii cu ideile colegului de pereche, momentul de prezentare a ideilor în cadrul unui (micro)grup.	
Avantaje		<ul style="list-style-type: none"> - stimulează învățarea prin cooperare; - promovează dezvoltarea deprinderilor de comunicare interpersonală; - lucrând în perechi, elevii își lămuresc mai ușor aspectele neclare, deoarece au posibilitatea de a întreba și de a primi răspunsuri de la partener; - stimulează dezvoltarea capacității de sistematizare a informației. 	<ul style="list-style-type: none"> - procesul didactic este ușor de pregătit și nu necesită resurse mari de timp; - motivarea elevilor care ar putea să nu fie interesați, în general, de subiect.
Limite			<ul style="list-style-type: none"> - unii elevi nu reușesc să își diminueze teama de a formula un răspuns greșit.
Tip de lecție, nivelul/clasa	<ul style="list-style-type: none"> *transmitere/comunicare și însușire de cunoștințe **formare de priceperi și deprinderi ***fixare/consolidare 	nivel gimnazial/liceal	<ul style="list-style-type: none"> ***fixare/consolidare <p>Nivel gimnazial – clasa a VIII-a</p>
Moment/secvență lecție	<ul style="list-style-type: none"> *reactualizarea cunoștințelor și deprinderilor/prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării/fixarea cunoștințelor 		dirijarea învățării

		**reactualizarea cunoștințelor și deprinderilor/prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării ***dirijarea învățării	
	Formă de organizare	individual, în perechi, ± microgrup, frontal	individual, în perechi, frontal
	Resurse		Text-suport Fișa de identitate a personajului

Prof. Alecu Adriana - aplicație metoda „Rolestorming”

Prof. Catrina Gabriela-Florica - aplicație metoda „Ghidul de anticipație”

Prof. Constantinescu Lucia-Theodora – aplicație metoda „Think – Pair – Share”

Prof. Cristea Roberta-Luciana - aplicație tehnica „CHATT”,

- aplicație metoda „Hermeneutica Textului”

Prof. Duțu-Runceanu Angelica - aplicație metoda „Cercetarea – acțiune”

Prof. Ghiță Tatiana, Prof. Iuga Anca - aplicație tehnica „5W1H/Kipling”

Prof. Stancu Aurelia - aplicație metoda „Bula de gândire”

Prof. Tănase Roxana - aplicație „Cercurile concentrice”

DOCUMENTE

REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI la CLASA A X-A în anul școlar 2022-2023, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ -învățământ liceal și profesional-

PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, Clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017.

PROGRAMA ȘCOLARĂ LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, Clasa a X-a, Ciclul inferior al liceului, București, 2009.

PROGRAME ȘCOLARE CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, Clasa a XII-a, București, 2006.

Strategie comună de acțiune privind demersul specific de proiectare și realizare a activităților didactice Anexa 2

BIBLIOGRAFIE

Pânișoară, Ion-Ovidiu, „Enciclopedia metodelor de învățământ”, Iași, Polirom, ediția a II-a, 2024